

Bevarandeplan Natura 2000

Nipor i Myre SE0710222

Foto: Länsstyrelsen

Namn:	Nipor i Myre
Sitecode:	SE0710222
Områdestyp:	SAC 2011-03
Areal:	4,3 ha
Skyddsform:	Oskyddat
Kommun:	Sollefteå
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Koordinat:	156327/702590
Karta:	19H 5C
Ägarförhållanden:	Privat
Senast uppdaterad:	2018-06-04

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM NATURA 2000	3
1.1 Allmänt om bevarandeplanen.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet	3
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL.....	3
4. OMRÅDESBESKRIVNING.....	4
4.1 Allmän områdesbeskrivning	4
4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.....	4
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	4
5.1 För området i dess helhet	4
5.2 För ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet	4
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	5
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	5
7.1 Områdesskydd.....	5
7.2 Skötsel	5
8. BEVARANDESTATUS	6
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	6
10. REFERENSER	6
11. KARTOR	7

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i arbetet med att vidta nödvändiga bevarandeåtgärder är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt för de livsmiljöer och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet

Området är utpekade att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyp (tabell 1).

Tabell 1. Ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet

<i>Kod</i>	<i>Naturtyp</i>	<i>Areal (ha)</i>	<i>Andel (%)</i>
6270	Artrika torra -friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ	4,3	100

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Natura 2000 området Nipor i Myre har värden knutna både till kulturhistoria och natur. Området utgör ett fint exempel på gamla tiders markanvändning i jordbruket och är idag en mycket sällsynt del av odlingslandskapet som genom sin traditionella hävd är mycket artrikt. Ett övergripande syfte är att bevara och upprätthålla naturtypen artrika torra -friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ som legat till grund för utpekandet av området. Det är därför av yttersta vikt att området fortsätter att hävdas traditionell med betande djur.

I tabell 2 finns en sammanfattning av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 2. Bevarandemål för ingående naturtyp

<i>Naturtyp</i>	<i>Bevarandemål</i>
6270, Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Naturtypen ska bibehållas med traditionell hävd på hela området, 4,3 ha. • Högst 15 % krontäckning av träd och buskar. • Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen.

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning

Resele nip- och ravinlandskap utgör ett representativt och sällsynt odlingslandskap med värdefulla naturbetesmarker. Betesmarken i Myre ligger i en sydvänd nipslutning som består av två branta nipor.

4.2 Intressanta arter i området som ej är med i artdirektivet

Hävdindikerande arter är bl a kattfot (*Antennaria dioica*), revfibbla (*Hieracium auricula*), slätterfibbla (*Hypochoeris maculata*) och bockrot (*Pimpinella saxifraga*). Här finns även sandnarv (*Arenaria serpyllifolia*), vårförgätmigej (*Mysotis stricta*) och backstarr (*Carex ericetorum*).

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Niporna i Myre är ett välskött och artrikt område som hyser flera hotade kärlväxter och marksvampar. Det finns förutsättningar att bibehålla värdena så länge som området årligen fortsätter att hävdas genom slätter eller bete.

5.2 För ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet

6270, Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ finns ofta på kalkfattig grund med lång kontinuitet av betesdrift. Markerna kan i tidigare skeden ha varit hävdade genom slätter. De är mer eller mindre ogödslade och har en artrik vegetation av hävdgynnade kärlväxter och svampar. Träd kan förekomma, dock får trädskiktets krontäckning inte överstiga 25 %. Vid tätare krontäckning övergår typen i trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ. Naturtypen uppvisar i landet en mycket stor variation. De torra typerna kan vara örtrika, vara av fårsvingeltyp eller vara hällmarkstorrängar. De friska typerna utgörs av ängsartade rödvensamhällen, örtrika typer, artrika fårsvingelsamhällen eller samhällen av skogsnäva-typ.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Bete samt röjning av igenväxningsvegetation alternativt slåtter (inklusive höbärgning och eventuellt efterbete).
- Skötseln utformad enligt objektets speciella natur- och kulturvärden.
- Objektets hävdhistoria bör i första hand vara vägledande för den fortsatta skötseln så att exempelvis ett objekt med lång kontinuitet av slåtter även fortsättningsvis hävdas genom slåtter och en sedan lång tid betad mark fortsätter att betas.
- I naturtypen får inte förekomma gödsling (förutom från djur som betar i området), stödutfodring, kalkning, dikning eller insådd av för naturtypen främmande arter.

6. Hot mot Natura 2000 området

Det främsta hotet mot området är upphörd beteshävd med igenväxning som följd. Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-området negativt visas i tabell 3.

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 3. Verksamheter och faktorer som utgör potentiella hot mot områdets naturtyp

<i>Naturtyp</i>	<i>Hot</i>
6270, Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none">• Utebliven eller olämplig skötsel på grund av ändrad markanvändning, hävd vid fel tidpunkt eller med för lågt betetryck.• Markexploatering och markanvändningsförändringar i angränsande områden.• Tillskottsutfodring vid betesdrift ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.• Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Nipor i Myre är utpekat som en del av riksintresse för naturvård enligt 3 kap MB och ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet. I övrigt är området oskyddat förutom det skydd nätverket Natura 2000 innebär genom krav om tillståndsplikt för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka området (enligt 7 kap 28 a § miljöbalken). Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet.

Miljöstöd söks för den årliga hävden. Om inte länsstyrelsen eller markägaren själv står för skötseln så skall uppdragsavtal tecknas med lämplig entreprenör. Så länge miljöstöd finns och skötseln är tillfredställande så behövs inget ytterligare skydd.

7.2 Skötsel

Det är mycket viktigt att området fortsätter att betas eftersom djurens närvaro är nödvändig för att naturvärdena ska bibehållas. Antalet djur ska anpassas efter årstiden och samtliga djur flyttas bort på hösten för att undvika söndertrampning och stödutfodring.

Tabell 4. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

<i>Skötselåtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Prioritet</i>
Bete	Årligen	1

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området som helhet är gynnsam då det årligen betas av ett lämpligt antal djur.

9. Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverket riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000 område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

10. Referenser

Länsstyrelsen i Västernorrlands län. 1992. Ängs- och hagmarker i Västernorrlands län - del 2 Ångermanland. Länsstyrelsen i Västernorrland.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län. 1993. Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen i Västernorrland 93:1.

Naturvårdsverket. 1997. Sveriges finaste odlingslandskap. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Etapp 1. Rapport 4815.

Naturvårdsverket. 1997. Ängs - och hagmarker i Sverige. Rapport 4819.

Sahlin, M. 1980. Resele - Natur och kultur i niplandskapet. Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

Viotti, A. 1981. Ädalen - Växter och djur. Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

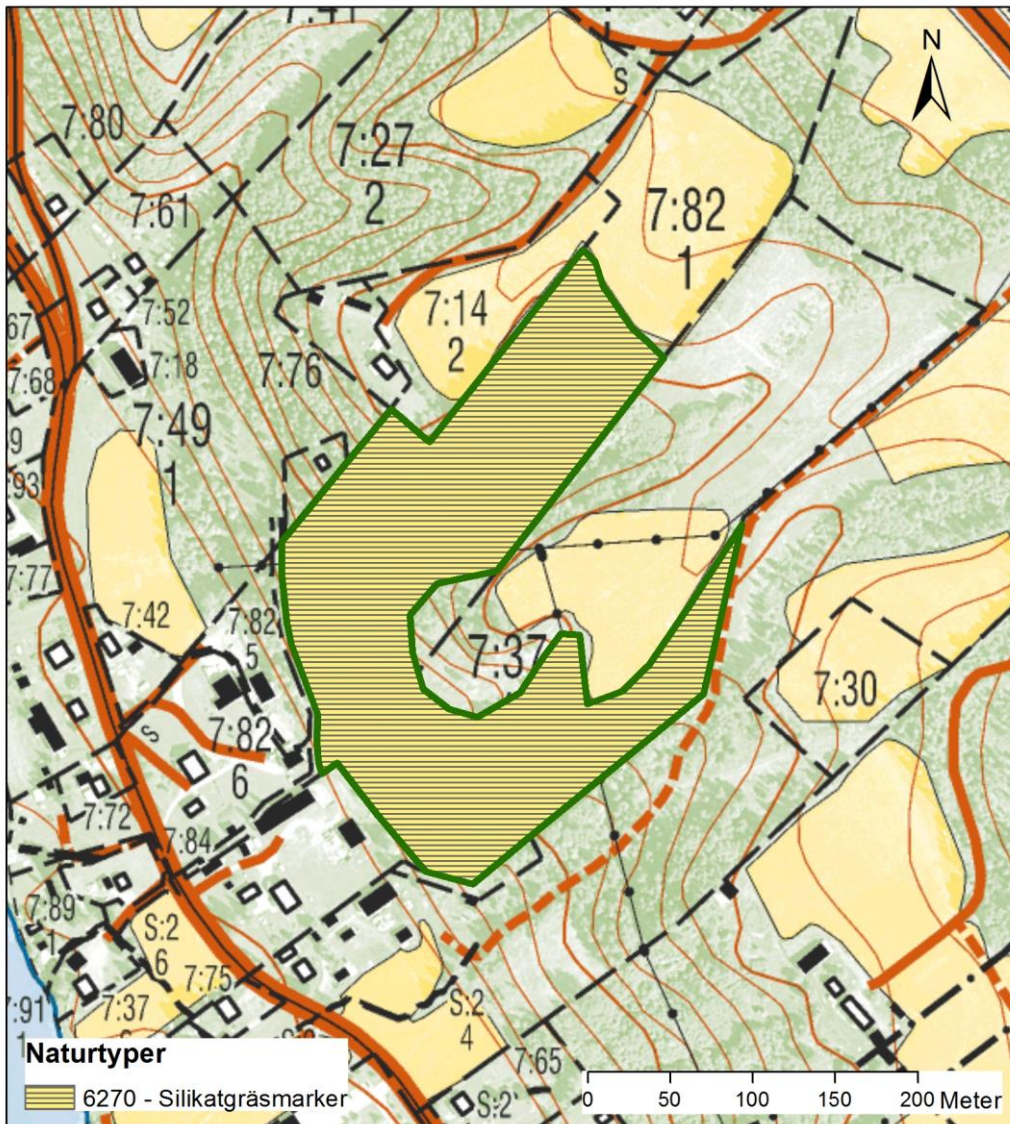
Art-och habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

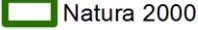

Natura 2000 i Sverige, handbok med allmänna råd, Naturvårdsverkets handbok 2003:9

15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

11. Kartor

Kartorna nedan visar de ingående naturtypernas utbredning samt en översikt av området. Aktuell information om naturtypernas utbredning och arter i ett enskilt område finns på Naturvårdsverkets hemsida, kartverket skyddad natur. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprovning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, t.ex. fältinventeringar.

 Natura 2000
 Naturreservat

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan